

Előfizetési árak:

Helyben

Félévre 6 frt.

Három hónapra 5 „

Postán küldve:

Félévre 7 frt.

3 hónapra 5 „, 50 kr.

Egyes szám

10 kr.

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenkint ötször, hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön, szombaton.

Előfizetési pénz s minden közlemény Főpiac Vecseyház földszintjén a szerkesztőséghez bérmentve küldendők.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr.

Terjedelmes és többszöri hirdetés alkuszorint

Nyitlár: 15 kr. soronként.

Bélyegdíj:

minden belgatásért külön 30 kr.

Előfizethetni helyben: **Telegdi K. Lajos** és **Csáthy Károly** könyvkereskedésében s a szerkesztőségénél. Egyébütt a postahivatalok utján.

Előfizetéseket folyvást elfogadunk.

Előfizetési : árak helyben: **2 óra,**
augustus és szeptemberre : **2 frt; 5 óra:**
augustus-decemberre : **5 frt.**

Postai küldéssel: **2 óra,** augusztus és
szeptemberre : **2 frt 50 kr; 5 óra:** augusztus-
decemberre : **6 frt.**

Debreczen, aug. 4.

○) Az egyes ministeriumoknál, a törvényjavaslatok körüli eljárásra nézve, nincs egyöntetűség.

Egyik minister szakvéleményekre sulyt látszik fektetni, s javaslatát azoknak figyelembe vételével készíti, vagy terjeszti országgyűlés elé; a másik minister, a szak- és közvéleményre nem ügyelve, s tán magát azok felé helyezve, önállósága és bölcsessége elég erősnek vélt fegyverével övedve, nyakra-főre termeli a sok fontos, a nemzet életébe mélyen bevágó, a polgárok vagyonát és személyét érzékenyen érdeklő törvényjavaslatot, a nélkül, hogy azokra nézve a jó tanácsokat és gyakorlati észrevételeket meghallgatná. Ha aztán az országgyűlésen, egyik vagy másik javaslat felett erős vita támad, mely a törvényjavaslat egyik vagy másik pontját, vagy tán az egészet is veszélylyel fenyegeti: a ministerium, habár az ellenzék gyakorlati észrevételeiről, erős indokairól megvolna is győződve, habár érezné is már, hogy a szakvélemény sulya sokat nyom: pártállást vesz, tekintélyét, állását féltve, a „szavazzunk“ tábori jelszó kikiáltásával és a legkeményebb pártfegyelmegfeszítésével véli kipótolhatni a gyakorlati észrevételek folytán felmerült hiányt; s jó, vagy rossz legyen a törvényjavaslat, az mint pártszemüvegen át nézett panoramai tünemény, keresztülhajtatik az ország szemei előtt. Így történik aztán, hogy a pártszemüvevény néha oly törvényeket is hozhat létre, melyek a nemzet szellemével, szokásai-és egész történeti multjával ellenkeznek.

A vallás- és közoktatási-minister a népiskolai törvénykészítése előtt szakvéleményeket hallgatott meg; és ha nem lehet is egészen inyunkre az azon törvényben foglalt, tulságos szabadelvűségnek látszó, azonban a valóságban a politikai központosítási rendszer megteremtésére irányzott rendelkezés, hogy a különböző vallásfelekezetek iskoláik fentartásában korlátoztatnak, s azon irányba, csalogattatnak, hogy a felekezet nélküli iskolák felállításához járuljanak: — mégis tagadhatlan, hogy a vallás- és közoktatási minister azon eljárása folytán, hogy az illető vallásfelekezetek szakférfiait előre meghallgatta, a

bár kemény rendeleteket tartalmazó törvény sokkal kevesebb nehézséggel mehet keresztül a gyakorlatban, mintha az egyedül parancsszóra történnék.

A pénzügyminister enquett bizottságot kat hívott egybe az adó, a dohányjüvedék, s hasonszerű kérdései feletti vélemények kiadására.

S im legközelebb a földmivélés, ipar és kereskedelmi minister, az ipartörvényjavaslatot a kereskedelmi s iparkamarákhoz leküldé véleményezés végeit, és a lapokban nyilvánosságra hozza; a miért mindenestre elismerésünket kell kifejezni; mert csak, is azon intézmény számíthat sikerre és tartós, állandó életre, mely a közvélemény szava meghallgatásával s közmegnyugvással léptettetik életbe. —

Bezzeg nem tapasztalunk hasonló gyakorlati eljárást az igazságügyminisrertől, ki a birói hatalom gyakorlásáról készített törvényjavaslatot, sem a törvénytörvényeknek, sem a törvényhatóságoknak, sőt még az ügyvédegyleteknek sem küldte le véleményezés végeit, hanem keresztül hajtotta a „szavazzunk“ szöveget, sic jubeo jelige kikiáltásával; no lássa is a minister, hogy mennyi sok áldás száll ezért szegény fejére.

Még eddig a törvényhatóságok rendezését tárgyzó törvényjavaslatról se hallottuk, hogy a törvényhatóságoknak véleményre leküldeni szándékolatnak, sőt még annyit sem látszik tenni akarni tisztelt miniszter ur, hogy azt nyilvánosságra bocsássa, legalább a sajtóban leendő megvitatás végett.

Pedig, ha jó, ha a nemzet geniusával egyező azon javaslat: csak pártolást, csak dicőségét nyerhetne.

Ha pedig hiányos: jobb meggyőződést szerezhetne magának a minister a viták folytán, s megszabadulna azon kellemetlenségtől, hogy ismét színpadi jelenetek színhelyévé tegye az országházat, ha aztán, elkeseredésében, egyik vagy másik képviselő minden fedőlek nélkül adja fel a ministeri asztalra a fekete levest.

Még nem késő! Engedjen a minister a közkivanatnak, terjeszse megvitatás alá a törvényhatóságok rendezéséről törvényjavaslatot; hadd szóljanak, az életüket érdeklő kérdésben, magok azok is, kiknek életéről van szó.

De, ha el van határozva, hogy ama törvény mesterkélutakon, a nemzetet képező törvényhatóságok megkérdése nélkül és ezek ellenére vitetik keresztül a „szavazzunk“ büvös jelszó kikiáltásával, ugy bizony lesz harc, háboru az országházban és az ország törvényhatóságaiiban, melyben a ministerium aligha fog magállani. Ha pedig megáll is, győzelme csak ephemér lesz; a jövő mindenestre követelni fogja, hogy „adj számot sáfár, a te sáfárkodásodról.“

Most az országgyűlési szünet alatt mi jól megvitathatta volna az ország a törvényhatóságok rendezéséről törvényjavaslatot!

Hozza napfényre tehát a miniszter ur! Vagy nem volna napfényre számítva?

No, ha elzárva lesz a közvélemény elől, akkor csakugyan azt kell hinni, hogy a sötétséghez van az előre is szoktatva, melyben lidérczek, kísértetek járnak. Nekünk pedig, fény, világosság kell.

Ujdonságok.

— Ábrahám Ádám nemzetőri őrnagy temetése tegnap délután 6 órakor ment végbe. A temetés egyszerű volt, mint maga az elhunyt derék férfiú, ki egyszerűsége által tünt ki életében sokak felett, egyszerűsége alatt viselé azon sok szép tulajdost, mivel ő megáldva volt, s demokratá, a polgár erényességét, — a katona szilárdságával egyensíté keblében. Egyszerűnek mondjuk temetését azért, mivel azt semmi mesterkél rendezés nem erőszakolta tüntetésé. Annál nagyobb hatást tett a nagy közönségnek önként nyilatkozott meleg részvéte, mely az elhunyt iránt mutatkozott. Csaknem az egész czegléd-utczát betölté a tömött sorokban helyet foglaló közönség, mely a temetési díszmeneten folyvást új elemeket vevén magába, a temető körül 3—4000 emberre növekedett, köztük Debreczen értelmisége nagyobb részével, mely egész a siring kísérté az egyszerű fekete korporsóban fekvő halottat. A honvédegylet zászlóját Tóth Bálint vitte, honvéd egyenruhában, ki e zászlót 1849-ben, aug. 2-án a debreczeni csatában megmentette, a nemzetőrség zászlóját László Dániel tartotta, ki 1848-ban is, az Arad körüli csatákban, az elhunytnak parancsnoksága alatt hordozá azt. E két szép jelvény láttára meg-megújult a gyászos, de dicső mult emlékezete, mely a kiszemelt őrnagy érdemeit újra-megújra fölleveníté. A helyben állomásozó ezred zenekara és a helybeli összes zenebandák felváltva játszottak gyászdarabokat az egész menet alatt, a korporsót, melyre díszes cserkoszoru volt helyezve, karjaikon vitték a honvédség és nemzetőrség tagjai.

Kivül, a sárnál Kuthy István ügyvéd tartott emlékbeszédet, és a temetési szertartást ügyülövések fejezték be.

Kár, hogy az elhunytnak parancsnoksága alatt szolgált nemzetőrség még élő tisztjei közül senkinek sem jutott eszébe, hogy a nemzetőrséget testületileg sorakoztatva állítsa ki a temetésre, a mi a menetet még díszesebbé tette volna.

A rendezést és felügyeletet a honvédegylet teljesítette; a miért elismerést és köszönetet érdemel.

— Nyitlár szám a d. s. Az általunk már említett kisorsolásra adott tárgyak az augusztus

tus hó 1-én tartott dalestélyen kihuzatván, jelenleg kötelességünknek ismerjük az azokra adakozó tisztelt egyének a jótékonycélra tett szives adományozásért köszönetünket nyilvánítani. — Debreczen aug. hó 3-án 1869. Beér Kálmán, Komjáthy László, Swoboda József, Kiss Imre, rendezők. A sorsolásból bejött 30 forint összeget a választmány további rendeletéig a rendezőségtől kezeimhez vettem. Debreczen, aug. 3. 1869. Holvay Gyula, dalegyleti pénztárnok.

— Birói államvizsgát tettek július 22.: Bányai Vincze, Konrad Sámuel; 23-án: Dogáriu Tamás, Lujna Tivadar, Tóth Miklós; 24-én: Kandó Jenő, Milotai Gábor. Legközelebb f. évi october első felében tartatnak ismét államvizsgát.

— A katolikusok gymnasiumában és elemi főiskolájában a közvizsgák már befejeztettek. Sajnáljuk, hogy a határidőkről értesítve nem valánk. A velünk közölt kimutatásokból kiveszszük, hogy az elemi iskolákban összesen 317., a gymnasiumban 100 tanuló volt. — Különösnek találjuk, hogy Klieber Károly városi rajztanár neve is a kath. iskolák tanárai közt van; a kitta város választ és fizet: felekezeti tanári címet nem viselhet. Tud-e erről valamit a tanács? Hát a többi felekezeti iskolákban mért nem tanít Klieber ur? Jó lesz ez egyénnel és körülménytel tisztába jöni valahára! Ha nem lesz sükere felszólalásunknak: majd erősebben fogjuk a t. cz. közönséget e tárgyban tájékoztatni.

— A nagy erdei földhözjáról egy új kut készítése elrendeltetett; ez által a vízhiányon némileg segítve lesz; hanem gyökeres átalakítás, a földhelyiségek megnagyobbítása s több bővizű kut építése volna szükséges, hogy a földési kívánalmaknak csak megközelítőleg is elég tétethessék. Előre tervet kellene ez iránt készíttetni, s a szükséges kiadást a jövő évi költségvetésbe bevenni, hogy tavasszal jókor hozzá lehessen fogni a nagyobb szerű átalakításhoz.

A nagyobb szerű átalakítás költségével aránylag növekedni fog a város haszonbéri jövedelme is.

A gyökeres javítás tehát nem pusztán kiadás, hanem beruházás lenne a városi pénztár és a közegészség javára is.

— A mérszárosok a húsár fölemelése iránti kérvényökben, mely a mai közgyűlésen tárgyalatott, azzal ijesztgettek, hogy felsőbb helyre folyamodnak, ha a hús árát főlebb nem emeli a közgyűlés. Ez még mind semmi; hanem fölelegezték 500 éves kiváltságos iparjogukat is. De a közgyűlés mindkét indokra azt felelte, hogy: nem adózunk.

TÁRCZA.

Pest, aug. 2-án.

Ma reggel óta csak máha és butor szekerek döcögnek végig utcáinkon, melyeknek bizonyos forradalmi zajos torlaszszerű külsőt kölcsönöznek. A nagy „hurczolkodás“ napját jelenti, mely hozzánk évenként négyszer tér be, és rendszeren nagy zajjal-bajjal tartatik meg.

Valami nagy böles állítá egykor, hogy az életben nincs haladás, s a népek története épp úgy, mint az egyes embereké csak körben mozog, és mindig visszatér kiindulási pontjára. E szavak jutottak eszembe, midőn tegnap a „nyári est szellő langyos szárnyaitól lengtetve,“ egy levélke repült arcomba, mely akár valami főrangú holdkoros poéta szerelmi vallomása lehetett volna, oly izlettés billett-doux formában volt írva, és szóról-szóra a következőket tartalmazá:

F... L... urnak.

Tisztelt ur! Ismét azon kellemetlen helyzetben vagyok, hogy a házamban birt lakásáért október 1-étől fogva 100 az az: száz osztr. ért. forinttal többet kell követelnem. Sziveskedjék eziránti szándékát minél előbb velem tudatni.

Pesten, aug. hó 1-én 1869.

S. K.
háztulajdonos.

— A kúta kból annyira kifogyott a víz, hogy némelyik háztól a 3-ik szomszédba is kell járni vizért, de ott sem örömeztadnak. A nagy szárazságokozta ezen hiányon segített a városi hatóság egy részben, midőn a péterfiai külvárosi oldalon egy jó és bővizű kutat csináltatott.

— A pénzügyminiszterium elrendelte az adóhátralékoknak kényyszerűton behajtását, s eziránti rendeletét leküldte Debreczenhez is. A mai közgyűlés kihirdetett e rendeletet. — No, mi nálunk ugyan izével fog esni az adóexecutio, mivel a gabonaművek alig adják meg a magot; legelőink kiszűtek; tengerivetésünkhöz sincs semmi remény. „Mindent megnyertünk. Még a Bach- és Schmerling-féle adóexecutiót is.“

— A minap említettük vigyázatlanul hajtó bérkocsist kellőleg feleletre vonta a kapitányi hivatal.

— Meghaltak: aug. 1. Cs. u. Kereket József l. Susanna 11hetes, bélobban. Aug. 2. Cz. u. Szőke Zsuzsánna hajadon 16 éves tudósorvadás. Pfia u. Jobbágy János 80 éves, szélhűdésben. H. u. Benke János fia János 3 hónapos, bélobban.

Városi közgyűlés, aug. 4.

— A ministerium tudatja Wodianer Bélának bajor kir. consullá kineveztetését. A törvény-szék és kapitányi hivatal erről értesítettnek.

A közlekedési minister a vasutakon történi szokott károsítások elkerülése végett a tilalmi szabályok kihirdetését rendeli. — Kihirdetetik. Eközben Vecsey Imre felszólal a vasuti sinek közti terkeknek a vasuti társulat általi kijavítása iránt, az átjárókoni közlekedés könnyítése szempontjából; mire Harsányi Gábor tanácsnok felvilágosításul adja, hogy erre a társulatok már kötelezve vannak.

A belügyminiszterium a gázvilágítás ügyében tett felterjesztésre tudatja, hogy miután egyik fél a szerződés érvénye, másik fél pedig érvénytelensége mellett van, döntőleg nem határozhat. Egyébiránt a kiegyezést javallja mindkét félnek. — Kiadatik az ez iránt kiküldött bizottmányoknak, az ügy nygelemben tartása s intézkedés végett.

Polgármester előterjeszti biharmegyei iskolafelügyelőül kinevezett Földy János átiratát, melyben, kineveztetését tudatva, felkéri a polgármestert, hogy tudassa a Debreczenben a főiskolán és gymnasiumon kívül, létező iskolák számát; egyuttal juttassa tudomásra, hogy a városi hatóság a felekezeti iskoláknak nyújtott segélyt továbbra is kívánja-e kiszolgáltatni vagy azt elvonni azoktól. — Mielőtt e tárgyban érdemileg határozna a közgyűlés, vélemény adásra köldöttseget küld ki, melynek tagjai polgármester elnöklele alatt: Révész Imre, Molnár György, Ármós Bálint, Oláh Károly.

A népszámlálási törvény foganatosítása tárgyában leérkezett ministeri rendeletre vonatkozó-

E lakonikus sorok nem szükségelnek magyarázatot. Igazolják a fennebbi állítást — pars pro toto — jelezve háziuraink követeléseit, melyek néhány év óta bizonyos szabályszerűséggel, három-három havi szünet után következetesen ismétlődnek, s azon fokra törnek, melyen e követelések kielégítése többé nem álland hatalmunkban, s akkor... no de ennyire talán még sem jutunk; háziuraink ismerik türelmünket s valószínűleg tudják is, meddig szabad ezt czíjázni, a nélkül, hogy a szakadás veszélyétől kellene félniök.

Nem tudom meghajlott e F... L. ur házi zsarnoka kényakarata előtt, vagy pedig a leendő kihurczolkodásra határozta-e el magát, mely bizélg kellemetlenséggel van összekötve főképp ha annak kizsákmányolására, — mint nálunk, egy másik emberszerető osztály vállalkozik. De azért a szállás változtatásnak meg van a maga mulatságos oldala is. (A mulatság persze a közönyös néző részén van, míg a boszuság többnyire az illető szerencsétlent éri.)

Nekem a szerencse kétszer kedvezett. Egy aggleányi gazdagságotpillanték meg, melynek látása után rég óta vágytam. S mit láttam? Kevés de nagy térfogatu butort, mely urnője korával versenyt gerjeszté a kegylet áhitatát, két ölebecskét s ugyan annyi kanári madarat, egy szent képet, tükröt, kávéörölt, egy Stuart Mária kalapot s egy

lag, a teendők megállapítása iránti rendszeres javaslatlételre küldöttség képen kiküldtetek: Simonffy Imre és Nagy Lajos főkapitányok.

Rendőrkapitányi jelentés folytán a vásárok napja — októbertől kezdve — következőleg álapítatnak meg: juhvásár az elővásár előtti pénteken; sertésvásár a rendes vásár vasárnapján, a ló és szarvasmarhávársár a rendes vásár hétfőjén kezdődik.

Árva Ferencz azon kérelmére, hogy az általa, az ide vonatkozó tiltó statutum felelevenítése előtt vett házutáni föld nevére iratassék az átiras megengedetett: Györffy Péter, Liptay Sándor, s többen a polgárok közé bevétettek!!!

Fővárosi értesítő.

Az országos magyar képzőművészeti társulat által f. évi jul. 31-re halasztott sorsshuzás eredménye: A nyeremények értéke és sorrendje. A nyerő s. Nagyobb nyeremények: sorozata, száma

1. nyer. egy 800 ftos utalványra	30	549
2. " " 800 " " "	27	577
3. " " 600 " " "	37	990
4. " " 500 " " "	2	330
5. " " 500 " " "	38	743
6. " " 500 " " "	7	524
7. " " 400 " " "	15	696
8. " " 300 " " "	24	450
9. " " 300 " " "	4	81
10. " " 250 " " "	23	113
11. " " 250 " " "	28	955
12. " " 250 " " "	19	379

Ezen utalványok csakis a nyerő sorsjegy beadása mellett adatnak át. A huzás napjától számított négy hó alatt be nem cserélt utalványok vagy el nem vitt nyeremények a társulat segélyintézete javára maradnak.

Pesti röppentyük.

(Aug. 1-én).

Az oktatásügyi minister ugyan beleválasztott közlebb! Nyitra megyének tanügyi felügyelő kellett, s az ügyér ur nem ismervén ott álele alkalmas embert, tudakozódott egy ilyen után. Mindjárt is ajánlottak neki valami Germanecz nevűt, s azt rögtön oda is állította állomására. A nyitraiak azonban azt tartják felőle, hogy kortesnek elég jó, s nem is csekély szolgálatot tett a kormánynak, de oly fontos állásnak betöltésére kissé többet kell tudni az embernek, a harangöntésnél. A neve egyébiránt eléggé hangzatos, e közösgyes-bajos világban, s még magasabbra is emelkedhetik...

A porosz lapok nagyon mogorva szemeket vetnek Beust gróf „veres könyv“-ére. Csak nem jó oly nagy német hatalmassággal mint a porosz, ujjat huzni, mert mindig attól lehet tartani, hogy a veres könyv után veres könyv következik; pedig még Kuhn generalis nem látta el a harcziakat gyutis fegyverrel, meg egy kis nemzeti szellemmel...

— Bizony édes komám a bakvilág még csak „Kis Miska“ volt ehhez a mostanihoz! — szolt a Dunaparton egy buzaszállító, a másikhoz.

böröndött, melynek titkaiba nem mélyedhettem el. Ez bizony nem sok, — gondolám, de csakhamar bocsánatot kelle kérnem lelkemben a tisztos urbölgytől, midőn t. i. a Lipót utcába fordulva egy város szerte ismert uracs ingó birtokát érte tekintetem. Az uracs dult fult, szidta az ügyetlen hordárt, ki elejté bördöndjét, melynek csekély tartalma most szétszórva hevert a ronda kövezeten, segítségre siettem s néhány perc alatt szerencsésen beraktunk: két inget, nyolcz gallért, egy zsebkendőt, öt nyakraválót, egy ócska kabátot, arezkép-albumot, szivartárczát s egy könyvet, melynek czimlapjáról — szavakat olvasám: Universal-Wortgrübler, 22,000 Frenndwörter. Gyorsan távoztam, de nem hiszem, hogy hálája elől megmenekülhetek, mert hát eddig mindennap szoktunk találkozni a váci utcán, színházban, ligetben s egyebütt hol miféle nagy urak meg szoktak fordulni.

Tegnap — születése első napján — vitetett sirba hirlaprodalmunk legifjabb satnyájá, Bársonyossy „Színházi lap“-ja, mely a miniszterialis protectio daczára is csak egy mond: egy előfizetőre birt szert tenni. Ritkaság kedvéért megemlítem ez egyetlen előfizető nevét. ki nem más, mint a debreczeni körökben is jó emlékezetű munkás és tehetséges: Szana Tamás.

Debrecen 1869
67-73. n. sz.
a h. sz.

53, 54. n. sz.
kieg. b. l.

— Ejnye komám, már hogy beszélhet olyan zöldek; hiszen azt mondja országunk egyik böles fia, hogy „mindent megnyertünk.”

— Dejszen komám, a mostani igazságügyér ur által pártolt törvényszéki területek létrejöttével apránként úgy ki forgatnók magunkat régi megyei életünkől, hogy unokáink is sirva néznének utána az ilyen nyereségnek. Aztán a bakvilágban még vigasztalhattuk magunkat azzal, hogy majd csak kibőjtöljük ezt a sok csehet morvát stb. De most ezt a sok magyarizált csehet és morvát amenyi most a jobb oldalon rontja a levegőt, sokkal nehezebb kikoplalni.

— Hm! — Azért legyen a megyéknek eszök! Már a mi megyénk például — mint fülhegygyel hallám — egy kis tiltakozást akar felküldeni az országgyűléshez az új területi felosztás ellen. Ha mi ezt tehetjük, miért nem tehetné azt a többi megye?

Itt elhallgattak, mert egy L ó n y a i - h u s z á r közeledett feljök, megtekinteni, vajon nincs e „főzött dohányon” kívül egyéb a hajón.

Én pedig könnyebült lélekkel távozám, mert ahol a közönséges emberek is megsejtik, mit targaratnak a szita alatt, s tudják, hogy nem mind arany ami fénylik, ott még nem szabad földadunk a reményt egy jobb jövő iránt.

Különfélék.

— A krakkói zárda ügyben a vizsgálat teljes erőlyel folytatattik. Az e vizsgálat folytán kiderült részletek, melyek nagyobb részt nem a nyilvánosságra valók, szörnyű világot vetnek ama női zárdabeli szellemi elvadás állapotára, mely ott uralgott. A fejedelemlő Wenczyk Mária 20 éves korától kezdve él a klastromban, s jelenleg 36 éves. Szelid vonásaiból alig lehet megérteni, hogy mikint lakozhatik szivében oly kegyetlenség, mely azon vallomásából mit a legnagyobb hidegvérrel tesz tünik ki, hogy ő neki volt tudomása Ubrik Borbálának mint örültnek bezáratásáról, s hogy ő 16 évi apácaélete óta, bár főnöknő kétszer volt, — kétszer látogatta meg csupán személyesen a bezárt testvért, s azt azért hagyta ott, mert elődétől is azon állapotba vette át, s a rend főnöke Rómából megtiltotta, hogy a fogoly nő valahova más helyre átszállítsassék. A másik befogott apáca Kozierkievics Teréz valamása még megbotránkoztatott, és lelketlenebb. Meglátszik rajta, hogy már 38 évet töltött e zárdában. Ez apáca állítása szerint, ki már négyszer volt 3—3 évig fejedelemlő, Ubrik B. a zárdabani tartózkodása 9-ik évében „nyugtalan” kezdett lenni, s gyakran szenvedett görcsös rohamokban, s ezért zárattott el. Miután az orvos azt nyilvánította, hogy a világság árt a betegnek, azért falazták be az ablakot, csupán egy kis likat hagyva szabadon, mely munkát a már meghalt zárdai kertészszel végeztették el. Elismeri hogy 20 éve van már U. B. bezárva, s hogy a tébolydába nem vitték, annak oka az, mert a rendfőnök Rómából azt megtiltotta, de meg ő maga is azt hitte, hogy 50 éves korára csak majd „nyugodtabb” lesz. Lehet-e már ennél valami szörnyübbet gondolni, mint egy oly furiát, ki apáca testvérét 30 évig tartó szörnyű fogsággal akarja nyugodtabbá tenni; az által csak ugyan igazolva van Golecky püspöknek az elszörnyedés pillanatában tett azon állítása, hogy e karmelitanók nem aszszonyok hanem valódi furiák. — Holnap folytatjuk tudósításunkat.

Nagyvéri szinkör.

— Csütörtökön, jul. 29-kén adatott először az oly nagy érdekeltéssel várt „Szép Helena,” Offenbach 3 felv. operette, mely leginkább a benne szereplő nők azon öltöny-darabjai által lett hirhették, a melyek hiányozni szoktak. Azonban a szintársulatunk által Váradon előadott operette női személyzete még talán igen is fel volt öltöztetve, ugyhogy e darabot így bizony akár melyik nőnővelde is megtekintheti. Az egész előadáson meglátszott, hogy még nincsenek tökéletesen elkészülve, s valóban ha costum nélkül játszottak volna, inkább főpróbának, mint első előadásnak hittük volna azt. — A jelmezek igen ügyesen válasszattak és díszesek voltak, valamint az egész kiállítás, tekintve a szinpad csekély terjedelmét, kielégített. Az egyes szereplők közül kiemeljük a czimszerepben a bájos Blahánét, ki daczára annak, hogy legmagasztosabb női rendeltetése válpontjától már alig néhány nap választja el, szerepének még mindig tudta azon elbűvölő varázst kölcsönözni, mi őt a közönség előtt annyira kedvessé teszi. Párist Gerecs személyesítette, helylyel-közzel igen sikerül'en. Kiváló tetszésben részesült Menelaus — Vizvári, e született comicus, aztán a két Ajax Bercsényi és Hegedüs, Agamemnon Filippovics, Caleast Foltényi személyesit-

tél, mindkettő igen jól. — Ami az operette zenéjét illeti, nincs abban egyetlen eredeti ária sem, úgy van az összetakolva Offenbach kedveltebb műveiből, ugyhogy minden része reminiscenciákat kelt fel bennünk. E darab ezuttal Szabó József titkár jutalmára adatott s a szinkör a szó teljes értelmében a zsufolásig megtelt.

Belföld.

** Szentgyörgy pozsony megyei kir. város aug. 1-én leégett, Több lett száz háznál a lángok martaléka.

** Arad táján egy a szó szoros értelmében „fogás” legény, — táncz közben verekedésre kerülvén a dolog, egy másik legénynek alsó ajakát leharta. Ez egyebiránt nem volt első falatja; már korábban izlette meg egyik pajtásának orrát, egy másiknak pedig fülét, mely inyenczkedéseiről többször tették hívvőre, hogy elveszítse étvágját, de mint látszik ismét ráéhezett czimboráinak szagmüszereire.

** Balaton Füredet évről-évre nagyobb számmal látogatják az idegenek is, a mi mindenesetre azt mutatja, hogy e jó nevű fürdőnk a haladás terére lépett. Ez idén az eddigi vendégek száma ezert megközelíti.

** Nógrádban. Szarvas Gede lakossága méltó izgalomban él. Már 11-er volt tűz, és pedig gyújtogatás folytán. A lakosság e sok szerencsétlenség által folytonos nyugtalanságban van; házakban lakni nem mer, az ablakot vályoggal befalazza házi holmijait szabad ég alá hurcolja, és ott tölti idejét éjjel nappal, félelemben és éberségben. Legszomorubb az egészben az, hogy a képviselő választási pártok egymást vádolják a gyújtogatással, holott ily tények, ha pártszenvedélyből is, csak egyes nyomorult emberek pártszenvedélyéből eredhetnek.

A Lajthánturól.

— A delegatiók f. hó 20-ig fogják bevégezni tanácskozmányaikat. Az eddigi ülészakban a két delegatióknak más közös ülése nem volt. — A tisztí fizetések felemelése kérdéséből Kuhn hadügyér, a mint mondják, tárca-kérdést akar csinálni.

— A linczi püspök megkegyelmeztetéséről a Salzburgban megjelenő ultramontan laposka a következő czimrel „A vádó, mint Istennek, az igazságnak és a jognak harczosa”, a következőket közli: „sem gróf Beust, sem egyetleneqy miniszter nem gyakorolt befolyást a legfelsőbb kegyelmi tényre. Rauscher bibornok ez ügyről memoiret dolgozott ki, s azt Ferencz Károly főherczegnek át is nyújtotta, ki is azt ő felsége a császár elébe terjesztette; s ő felsége csupán szabadakarattól kegyelmezett meg. — Rüdiger püspökre vonatkozólag több német vidéki lapban is olvasunk tudósításokat. Ugyanis Rómában Rüdigert akarják bibornokká kinevezni, és pedig a legközelebb multban szerzett érdemeiért, de a mely érdemeket Bécsben aligha fognak oly mérvben méltányolni.

Külföld.

— A Spanyolországi újabb tudósítások szerint a carlista expeditió kezd dugába dőlni. A „Diario de Tarragon” szerint a carlisták parancsot kaptak, hogy további utasításig minden csatározástól ovakodjanak. Párisban legközelebb ugyan az a hir terjedt el, hogy Baldrich köztársasági tábornok Catalóniában kénytelen volt a carlista Tristany előtt meghátrálni, sőt azt is mint bizonyost állították, hogy Baldrich megsebesült, s csapatjai fraternalisni kezdtek a carlistákkal, de de mindez a legújabb hírek szerint valótlannak bizonyult be. Tristany nincs is Catalóniában, s ott semmi összeütközés nem történt. Mindezen hírek csupán a végből gyártatnak, hogy az ily eshetőségek által előidézethető hangulat kipuhítottathassék. Jelenleg Oviedóba és Toledóban mutatnak carlisták még némi életjelt. — Don Carlosról a „Gazette de France” jelenti, hogy jelenleg egy hajón idős, mely a spanyol partokon cirkál, s ott várja a körülmények jobbrafordulását. — A Rappel azt írja hogy a carlista betörés meghiusult, s most a spanyol kormány minden figyelmét a köztársasági mozgalmakra fordítja. Topeta és Prim Barcelona, Tarragona, Lerida, Urgell tartományok vagy függetlenségüket, vagy a foederalistius köztársaságot fogják proclamálni. — Különben az egész Spanyolország a zavarnak oly képét nyújtja, melyből a végkifejződésre a legjobb akarat mellett sem lehet biztos támpontot kikeresni.

— A porosz lapokban a vöröskönyv elleni polemia a legkikeresettebb perfidiával folytatattik. Még a Trautmannsdorf grófhöz jul. 2-án menesz-

tett sürgöny sem talál előttük kegyelmet. A Spener-féle lap ezt jól tartott hírlapi czikknek nevezti, melynek csak világbolondítás volt célja. E köztölködések főoka az irigységben rejlik. Tartanak attól, hogy Ausztria még morális hódításokat tehet Németországban. Maga Freiligrath, a jeles német költő sem menekethezett meg Bismarck bérenczei gyanusitgatásaitól és megtámadásaitól. Egy frankfurti lap ugyanis azt iratja magának Bécsből, hogy a „N. Fr. Presse” Freiligrathal alkudozásban áll, hogy a költőt állandó belmunkatársul megnyerhesse. A nagy német demokrata igen nagy szálla a porosz hivatalos lapok szemében, s a „Kreuz-Zeitung” ez alkalomból a következőket írja: „Freiligrathot a költőt, a mint halljuk, gr. Beust Bécsbe hivta meg, hogy a kormány érdekében a „N. Fr. Presse” mellett működjék.” Tehát a porosz lapok gyanusitási dühe annyira megy, hogy egy kizárólagosan szerkesztőségi ügyből állami dolgot formálnak, s e végből Beust, a „N. Fr. Presse” és Feiligrath egy kalap alá helyeztetnek.

— Poroszország, mely oly szivesen nevezeti, azaz inkább nevezi magát az értelmiség hazájának, legközelebb Eulenburg belügyminiszter által, a fogházakra nézve egy új botlatató rendellel boldogított. Eszerint ezental csak a fogházakban levő rabok fognak botlatatni; azonban ide nem csupán gonosztevőket, hanem politikai vétekért elítélteket is zárnak be. Így tehát az értelmiség országában a netalán tulliberális elvtűeknek elíteltetésük esetében még egy kis intelligens ütlegre is lehet kilátásuk.

— A francia senatus aug. 2-án d. u. ült össze, hogy a kormány által kidolgozott senatusconsultum eleibe terjesztetvén, a felett tanácskozzék. E reform-terveken legtöbbet dolgoztak a császár és Rouher, az államtanács elnöke. Ennélfogva a Frange és Independence azon állítását, hogy a senatus-consultum tervezete igen szabadelvű, s az miniszteri felelősséget és feltétlen interpellálási jogot tartalmaz, csak a legnagyobb tartózkodással lehet fogadni. — A senatusnak magának újalakítására vonatkozó tárgyat fogják képezni, s az majd csak az 1870-diki ülészakra marad.

Legújabb

— Bécs, a u. g. 3. A gallicziai országgyűlés megnyitása szept. 15-re határozottatott.

— Páris, a u. g. 3. A senatus bureaui csütörtökön fonak összejöni, s 10 tagból álló küldöttséget neveznek ki a senatusconsultum tárgyalására.

— Madrid, a u. g. 3. Don Carlos az Imparcial szerint minden tervéről lemondott, s párt híveinek megparancsolta, hogy visszalépjenek, miután a mozgalom nem talált az országban pártolóokra.

— Páris, a u. g. 3. senatus, consultum tegnap terjesztetett a senatus elébe, azt holnap számunk külföldi rovata közli.

Közgazdaszat.

— Debreczen, aug. 5-kán tartottat hetivásárkor közép ár mérőnkint, buza 3 ft 60 kr, kétszeres 8 ft 80 kr, roz 2 ft 50 kr, árpa 2 ft — kr, zab 1 ft 95 kr, tengeri 3 ft — kr, köles 2 ft 55 kr, kása 4 ft 70 kr, 1 zsák burgonya uj 2 ft — kr, 1 mázsa szalonna 52, 53, 54 ft, 1 mázsa háj 54, 55, 56 ft.

A boromvásár nagyon kicsiny volt, igen kevés vidéki vásárló volt.

— Pest, aug. 3. Az elmúlt éjjel heves vihar volt, s napközben többször esett az eső, a hőmérő + 20°. A gabnaüzletben a forgalom ma meglehetősen volt. Buza 87 π-tos 4 ft 80 kr, 88 1/2 π-tos 5 ft 7 kr, 85 π-tos 4 ft 65 kr, roz 8 ft 40 kr, 85 π-tos 2 ft 25 kr.

IPARTÖRVÉNY.

(Folyt.)

58. §. Az iparos segédek ezental vándorlásra nem köteleztetnek.

A szállók intézményével eddig összekötött kényszer ezennel megszüntetik.

59. §. Minden iparos segéd számára, igazolási jegye alapján a hatóság által munkakönyv állítandó ki, melybe a szerződésileg kikötött főfeltételek, a mester neve és a nála töltött idő tartama bejegyzendő. A segédi magaviseletere nézve a munka-könyvben minden észrevétel mellőzendő.

II. Rész.

(Folyt.)

60. §. Minden mester tartozik segédeiről a munkakönyvnek megfelelő rendes jegyzéket vezetni, és valamely munkakönyvnek elvesztése esetében a segéd kívánatára az igazolási jegy alapján a hatóságnál szerzett új munkakönyv e jegyzék fonalán betöltendő.

(Folyt. köv.)

Magyar kir. szab. tiszavidéki vasuti MENETREND, az erdélyi vasutüzlet megnyitása napjától a további rendelésig.

		óra	perc	naprés	óra	perc	naprés	
I. Bécs és Pestről Kassára felé.	Bécs ind.	9	—	este	7	30	reg.	
	Pest "	6	30	reg.	5	23	este	
	Czegléd "	9	39	"	8	4	"	
	Szolnok "	10	37	"	9	17	éjjel	
	Püsp.-Ladány "	1	33	délu.	1	3	"	
	Debreczen "	3	5	"	3	48	reg.	
	Nyiregyháza "	4	35	"	6	24	"	
	Tokaj "	5	31	este	9	9	"	
	Miskolcz "	7	24	"	10	46	délu.	
	Kassa érk.	9	56	"	1	51	délu.	
II. Bécs és Pestről Aradra felé.	Bécs ind	8	—	este	7	30	reggel	
	Pest "	6	30	reggel	5	23	este	
	Czegléd "	9	21	"	8	19	"	
	Szolnok "	10	16	délelőtt	9	47	éjjel	
	Mező-Tur "	11	29	"	11	40	"	
	Csaba "	1	9	délután	2	36	"	
	Arad érk.	2	52	"	5	11	reggel	
	III. Bécs és Pestről Nagyvárad felé.	Bécs ind.	8	—	este	—	—	—
		Pest "	6	30	reggel	—	—	—
		Czegléd "	9	39	"	—	—	—
Püsp.-Ladány "		2	7	délután	—	—	—	
B.-Ujfalu "		3	16	"	—	—	—	
Nagyvárad érk.		4	31	"	—	—	—	
IV. Kassáról Pest és Bécs felé.		Kassa ind.	5	21	reg.	12	1	déib.
		Miskolcz "	7	55	"	3	20	délu.
		Tokaj "	9	37	"	5	50	este
		Nyiregyháza "	10	39	"	7	33	"
	Debreczen "	12	19	délu.	10	26	éjjel	
	Püsp.-Ladány "	1	57	"	12	39	"	
	Szolnok "	4	39	"	4	39	reg.	
	Czegléd érk.	6	33	este	5	55	"	
	Pest "	8	30	"	9	5	"	
	Bécs "	6	14	reg.	6	39	este	
V. Aradról Pest és Bécs felé.	Arad ind	12	26	délután	8	47	este	
	Csaba "	2	7	"	11	23	éjjel	
	Mező-Tur "	3	43	"	2	15	"	
	Szolnok "	5	—	"	4	18	reggel	
	Czegléd érk.	5	48	este	5	38	"	
	Pest "	8	39	"	9	5	"	
	Bécs "	6	14	reggel	6	39	este	
	VI. Nagyváradról Pest és Bécs felé.	Nagyvárad ind	10	20	délelőtt	—	—	—
		B.-Ujfalu "	11	44	"	—	—	—
		Püsp.-Ladány érk.	12	55	délután	—	—	—
Czegléd "		5	33	este	—	—	—	
Pest "		8	39	"	—	—	—	
Bécs "		6	14	reggel	—	—	—	

A közállomásokról indulás ideje, minden pályaudvaron a kifüggesztett részletes menetrendben van kimutatva.

A vasúthoz csatlakozó postakocsik menetrendje.

Arad-Szeben: Indul Aradról naponként este 7 órakor. — Érkezik Aradra naponként reggel 9 órakor.
 Nagyvárad-Arad: Ind. (Személy-szállítás). Nagyváradról naponként este 6 órakor. — Érk. Nagyváradra naponként reggel 9 órakor.
 Nagyvárad-Kolozsvár: Ind. Nagyváradról nap.kint este 6 ór. 50 p. kor. — Érk. Nagyváradra nap.kint reg. 6 ór. 40 perc. (7—8 utas felvétele mellett).
 Nyiregyháza-Beregszász: Ind. Nyiregyháza nap.kint reg. 7 ór. Érk. Nyiregyháza nap.kint este 4 ór. 50 perc. (5 utas felvétele mellett).
 Miskolcz-Eger-Hatvan: Ind. Miskolczról nap.kint reg. 8 ór. 30 perc. — Érk. Miskolczra nap.kint este 6 ór. 10 perc. (3 utas felvétele mellett).
 Kassa-Lőcse-Késmárk: Ind. Kassáról nap.kint reg. 1 ór. — Érk. Kassára nap.kint éjjel 12 ór. 10 perc. (3 utas felvétele mellett).
 Kassa-Tarnov: Ind. Kassáról nap.kint reg. 1 ór. — Érk. Kassára nap.kint éjjel 10 ór. 50 perc. (7 utas felvétele mellett).
 Kassa-Munkács-Sziget: Ind. Kassáról nap.kint éjjel 11 ór. 45 perc. — Érk. Kassára nap.kint reg. 1 ór. (5 utas felvétele mellett).
 Kassa-Vác: Ind. Kassáról vasárnap, hétfőn, szerdán és pénteken d. e. 10 ór. — Érk. Kassára hétfőn, szerdán, pénteken és szombaton d. u. 2 ór. 45 perc. (5 utas felvétele mellett).
Az igazgatóság.

H I R D E T É S E K.

**A bőr szép színe megtartására,
pótlására a maláta-fürdőknek.**

Aromaticus maláta-növény-szappanok, fürdőkhöz és mosakodásokhoz, Hoff János udvari szállítótól Berlinben. (Központi raktár Bécs, Kärtnering 11. sz.) Ő excellentiája Gablenz tábornoktól bizonyítvány, személyes meggyőződés folytán a maláta-gyártmányok, főleg a maláta növény-szappan kitűnőségéről. — „Onnek ismert humanus törekvése, az embernek jólétéért hatni, annyival inkább kiemelendő, mert azt valóban siker kísérte.“ — Hasonló okirattal bírnak gr. Bismarktól, s ezek oly garanciák, melyekkel senki más nem dicsekedhetik, s ezek a maláta-növény-szappant a bőr finomítására, az izmok erősítésére s az idegek edzésére kiválóan ajánlják.

Árak: Maláta-növény pipere-szappan 20—80 kr, maláta-növény fürdőszappan 40—80 kr. 5 dbra 1 db ingyen. — Kapható Weber Jánosnál Debreczenben.

26. 1—2

**Letzter testvérek
fényképzeti műterme, Széchenyi-utcán.**

Van szerencsénk tudatni, hogy műtermünkben a legújnyosabb árak mellett készitünk a lehető leggyorsabb idő alatt minden nagyságu látogatójegy alaku, cabinet és életnagyságu arcképeket, az utóbbiak kívánatra színezetnek is. — Ezenkívül készitünk még ugynevezett Email fényképeket, valamint üvegre és porcellánra is fényképezünk. — Számos látogatásért esdünk

Letzter testvérek,
Debreczen, Széchenyi-utca.

40. 1—5

46. 1—5 Az

„István“ gőzmalomtársulat
készpénzfizetés mellett nagyobb mennyiségben vásárol szalmát — a volt ekkleziiai téglatetőbe azonnal beszállitva. Értekezhetni e tárgyban ugyanott Somogyi Gábor ural.

Biztosításra felhivás.
Az „Azienda Assicuratrice“ legrégibb biztosító-intézet biztosítást ajánl széna, szalma és takarmányoknál tűz ellen, díjtételei a legolcsóbbak.
Nagymennyiségű takarmányt biztosítók azon előnyben részesítettek, hogy a biztosítandó anyag a társulat által egész értékben is felvétetik, s a biztosítók 10% díjelengedésben részesülnek, mely a belizetés alkalmával leszámítandó fog.

Mindenkinek figyelmébe ajánlatik.
Az „Azienda Assicuratrice“ főügynöksége tudatja a n. é. közönséggel, miszerint biztosítási ágát egy új irányban terjesztette ki, nevezetesen minden-nemű véletlen körülmény avagy baleset okozta sértődés ellen, mely az embert a legkisebb mértékben is illetné, s mely által betegség avagy munkabáni akadályozás állana elő. Ily nemű biztosításokat a legújtanosabb díjak mellett elfogad és bővebb felvilágosítást ad a főügynökség Debreczenben

Katz Jakab,
59. 4—6 irndája Széchenyi-utca 1762. sz. a.

Eladó ház.
Nagy-mester-utca elején 1371. sz. a. jökerban levő ház mely tartalmaz öt szobát, két konyhát, kamarát és pinczét, 45. 3—5